

za nos, — poukazující přece zjevně k jakémusi politickému šarlatánství — uvedena jest v článku v jiné spojitosti než ve spise obžalovacím, aniž však blíže se vyjádřil o tom, v jaké souvislosti se stala a jaký smysl má pak podle této souvislosti. Podstatnou neúplností je posléze stížen rozsudek, pokud se nevyjadřuje vůbec o další části napadeného článku, v níž se objevuje příznačný protiklad, jaké vlastnosti se o říditeli vychovávajícího ústavu předpokládají a jaké vykazuje stěžovatel; právem vytýká stížnost, že se rozsudek neobírá výtkou obmyslnosti stěžovatelovy ani neuvažuje o výtce nedůstojného jeho honění se ve volební vřavě za stranickými zájmy, atd. Ani tu nesměl soud ponechat nepovšimnutým případný věcný vztah těchto projevů k prv uvedenému výtce o způsobu dosažení místa správce gymnasia toliko na podkladě legitimace politické, o nedostatcích charakteru stěžovatelova jakož i o případné jeho netečnosti při plnění povinností úředních obzvláště; vždyť je nasnadě, že by provozování politiky na úkor povinností, stěžovateli jakožto vychovateli mládeže náležejících, bylo jedním, jímž by mohl býti soukromý obžalobce snížen ve vážnosti spoluobčanů. Uváží-li se veškeren tento obsah článku, nebylo by posléze předem vyloučiti ani možnost, že by i další poznámky v úvodu a na konci článku mohly poukazovati ku její způsobilosti sesměšňovati stěžovatele způsobem ho snižujícím, pokud se mu vytýká, že přes výsledek květnového procesu, v němž nevyšel jako vítěz, nedá si pokoj atd. a pokud se oslovuje »jak dlouho ještě bude zneužívatí trpělivosti „quousque tandem“«, a že jeho vladaření na gymnasiu nebude bez konce. Třebaže onomu známému historickému výroku nelze přiřítati onen přepjatý smysl, jak činí stížnost, domnívající se, že se soukromý obžalobce srovnává s povahou Catilinovou, bylo přece soudu uvažovati o všech těchto výrazech ve vzájemné jejich spojitosti. Sluší tedy shrnouti veškeré tyto vývody v konečný závěr, že soud formálně nehodnotí způsobem § 270 čís. 5 tr. ř. smysl, dosah a význam pozastaveného článku a jednotlivých v něm obsažených projevů a že rozsudek právně nevystihuje podstatu trestných útoků proti bezpečnosti cti, pokud spatřuje v článku toliko dovolenou kritiku. Bylo proto zmateční stížnosti soukromého obžalobce vyhověti, napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný a, ježto nejsou ani po objektivní ani po subjektivní stránce zjištěny skutkové okolnosti, kteréž, kdyby se zákona náležitě použilo, měly by býti základem nálezu, věc vrátiti do první stolice, by ji znovu projednala a rozhodla.

Čís. 2997.

Telegrafy (zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924).

Kdo má povolení podle § 16 zákona k prodeji radiotelefonních zařízení, nemusí prodej konati sám a osobně, nýbrž může prodejem pověřiti své zaměstnance, plnomocníky neb osoby své důvěry a to i v závodech pobočných (prodejnách); nebylo-li zařízení takové prodejny příslušnému ministerstvu oznámeno (jeho souhlas opatřen), jde o správní

přestupek podle šestého odstavce, nikoliv o přečin podle prvního odstavce § 24 zákona.

Pojem »zařízení« zahrnuje v sobě i »součástky zařízení«.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1927, Zm I 590/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 6. srpna 1927, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem podle § 24 zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9/24 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a věc vrátil nalézajícímu soudu, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti § 281 čís. 5, tr. ř., vytýká rozsudku vnitřní rozpor v tom směru, že ve výroku uznal soud stěžovatelku vinnou prodejem a přechováváním radiotelefonních zařízení, kdežto v důvodech mluví toliko o součástkách radiotelefonních, jež stěžovatelka prodávala. Jak z ustálené judikatury, obzvláště i z rozhodnutí čís. 2318, 2474, 2546, 2814 sb. n. s. vysvítá, zahrnuje pojem »zařízení« v sobě i »součástky zařízení«; nepochybil tedy soud nalézací, pokud v přechovávání a prodeji »součástek radiových«, jež podle rozsudkových důvodů shrnul pod souborný název »zařízení«, shledal jednání proti předpisům § 24 zák. čís. 9/1924. Za celého řízení nebylo v odpor vzato a nemohlo podle povahy předmětů, vysvítající z účtů obžalovanou předložených, býti vzato v pochybnost, že součástky jí prodané jsou součástkami radiotelefonními. Pokud tedy rozsudek v tomto směru neobsahuje bližšího zjištění, nelze mluvit o neúplnosti ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř. Naproti tomu nelze další o týž důvod zmatečnosti opřené výtce stížnosti upřítí oprávnění. Podle § 16 zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 jest k prodeji radiotelefonních zařízení zapotřebí zvláštního povolení ministerstva; takové povolení měl podle obsahu spisů Václav Š. v P. a je nasnadě, že podle tohoto povolení byl oprávněn prodávati radiová zařízení prostřednictvím svých zaměstnanců, jednatelů, zástupců a pod.; vždyť je nasnadě, že, obzvláště při obchodu s větším rozsahem, při povolení obchodní společnosti a pod. je vyloučeno, by vlastník závodu, jemuž bylo uděleno úřední povolení k prodeji, prodej konal toliko sám a osobně. Podle povahy věci a podle doslovu zákona, z něhož se alespoň nepodává opak, nelze tudíž ani vyloučiti, by osoba oprávněná podle § 16 uv. zák. k prodeji i své zaměstnance, plnomocníky nebo vůbec osoby své důvěry nepověřila na podkladě jí uděleného povolení prodejem radiotelefonních zařízení i v závodech pobočných (prodejnách). Je ovšem

jisto, že by i zřízení takovéto prodejny musila osoba, majíc již povolení k prodeji zařízení radiotelefonních, předem příslušnému ministerstvu oznámiti a zajistiti si jeho souhlas; vždyť v § 16 uv. nařízení je předepsáno, že v žádosti o povolení k prodeji musí býti označeny i prodejní místnosti, a v druhém odst. téhož paragrafu, že je dovoleno prodávati zařízení telefonní jen v úpravě stanovené ministerstvem pošt a telegrafů a jen v místnostech v povolení uvedených. Leč porušení těchto předpisů spadá podle ustanovení šestého odstavce § 24 zákona toliko do oboru působnosti politických úřadů, neboť nejde tu o prodej bez povolení, vždyť povolení tu již bylo, nýbrž toliko o nedovolený způsob provádění tohoto prodeje, pokud o nastalé změně, spočívající v rozšíření povoleného prodeje na prodejnu, nebyla podána předepsaná žádost. Na tomto stanovisku stojí zjevně a právem i soud nalézací, uvažuje o tom, zda stěžovatelka ve svém obchodu samostatně a na své jméno prodávala radiotelefonní součástky, či zda se jednalo pouze o prodejnu Š-a, na jehož jméno a účet se zboží prodávalo. Soud dospívá, opíraje se o údaj stěžovatelky k zástupci poštovního úřadu, Karlu N-ovi, že součástky kupuje a odebírá od Š-a a pak prodává; že vede obchod za zesnulého otce a, že dále i předložené účty znějí na firmu J., k závěru, že nešlo o prodejnu, nýbrž o samostatný prodej stěžovatelkou bez předepsaného povolení.

Než právem vytýká zmateční stížnost vadnost postupu, jímž soud dospěl k tomuto závěru. Nelze přehlížeti, že se obžalovaná zodpovídala, že se jednalo o filiálku Š-a, jenž ji žádal, by mohl míti v jejím obchodě uskladněny některé součástky radiotelefonní, že teprve po prodeji měla odvésti peníze Š-ovi a v případě, když zboží nemohlo býti prodáno, mu je vrátiti a že se zboží prodávalo na jméno a účet Š-a, a že shodně s touto obhajobou obžalované svědek Václav Š. seznal, že zboží zůstalo jeho majetkem; že si u obžalované zřídil toliko filiálku, což dokonce i politickému úřadu oznámil, a že obžalovaná mohla obchodovati radiotelefonními součástkami toliko pod jeho firmou. Nelze vyloučiti možnost, že by soud, kdyby i tyto skutečnosti jím pominuté byl zkoumal a o jich významu byl uvažoval, byl snad dospěl k jinému závěru v rozhodné otázce, zda provozovala obžalovaná prodej zařízení toliko jako správkyně prodejny Š-a, či zda šlo o samostatný prodej zboží od Š-a koupeného nebo do komise daného, v kterémžto posléze uvedeném případě při nedostatku úředního povolení by ovšem skutková podstata soudem stíhatelného přečinu podle prvního odst. § 24 zák. přišla v úvahu. Bylo proto zmateční stížnosti podle § 288 čís. 1 tr. ř. vyhověti, napadený rozsudek pro doličený zmatek podle čís. 5 § 281 tr. ř. zrušiti jako zmatečný a věc vrátiti soudu nalézacímu, by ji znova projednal a o ní rozhodl, aniž bylo třeba obírat se dalšími uplatňovanými důvody zmatečnosti. Připomíná se, že bude na soudě nalézacím, by při novém hlavním přelíčení po případě uvažoval též o subjektivní stránce případu potud, zda se obžalovaná pokládala toliko za správkyni prodejny, kterou si zřídil v elektrotechnickém závodě Františka J-y Š.